

شماره پستی ۱۶ ۴۹ ۶۳۰
شماره تجوز ۶۴۲۸۶۶-۶۵۱۳۳۳۶-۶

مقابله و پیشگیری از تأمین مالی تروریسم

مؤلف

دکتر محمدرضا زاده سلطان آباد

مدرس دانشگاه

www.ketab.ir

انتشارات انصاف و دانش
Ensat & Danesh Publication

سرنشانه	: رضازاده سلطان آباد، محمد، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	: مقابله و پیشگیری از تامین مالی تروریسم/مؤلف محمد رضازاده سلطان آباد.
مشخصات نشر	: کرمانشاه: انصاف و دانش، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۳ص.
شابک	: 622-94903-0-3۹۷۸-
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: تروریسم -- امور مالی Terrorism -- Finance تروریسم -- امور مالی -- پیشگیری Terrorism -- Finance -- Prevention تروریسم -- ایران -- امور مالی Terrorism -- Finance -- Iran پول شویی Money laundering
رده بندی کنگره	: ۶۴۴۱HV
رده بندی دیویی	: ۳۶۳۱۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۸۴۳۸۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

هرگونه تکثیر کامل یا قسمتی از کتاب بدون اجازه پدیدآورنده، یا ناشر خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
موارد تخلف را به دفتر انتشارات انصاف و دانش گزارش فرمایید.

مقابله و پیشگیری از تامین مالی تروریسم

مؤلف: دکتر محمد رضازاده سلطان آباد

انتشارات انصاف و دانش

چاپ اول: ۱۴۰۱ قیمت: ۱۱۰۰۰۰ تومان تعداد: ۱۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ و منحصر «انتشارات انصاف و دانش» است.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۹۰۳-۰-۳

ISBN978-622-94903-0-3

دفتر مرکزی انتشارات انصاف و دانش:

کرمانشاه، چهار راه جوانشیر، مجتمع حکیم، طبقه دوم، واحد ۶

تلفن: ۰۹۳۰۲۸۹۳۸۵۸

www.Ensafodaneshpub.ir

E-mail: Ensafodanesh. pub@gmail.com

کانال رسمی انتشارات انصاف و دانش در تلگرام: @Ensafodanesh. pub

فهرست مطالب

۹.....	پیشگفتار.....
۱۱.....	بخش اول: پدیده‌شناسی تروریسم، اقسام آن و تأمین مالی تروریسم.....
۱۱.....	فصل اول: تعریف و اقسام تروریسم.....
۱۱.....	مبحث اول: تعریف تروریسم.....
۱۵.....	گفتار اول: دکترین.....
۱۷.....	گفتار دوم: چالش‌های ارائه تعریف تروریسم.....
۲۷.....	مبحث دوم: اقسام تروریسم.....
۲۸.....	گفتار اول: اقسام تروریسم به لحاظ تاریخی.....
۳۹.....	گفتار دوم: تروریسم داخلی و بین‌المللی.....
۳۹.....	گفتار سوم: اقسام مذهب تروریسم.....
۳۰.....	مبحث سوم: ضرورت جرم‌انگاری تروریسم.....
۳۱.....	گفتار اول: اختلاف در جرم بودن تروریسم.....
۳۳.....	گفتار دوم: مستثنی شدن اقدامات آزادی‌بخش.....
۳۴.....	مبحث چهارم: ضرورت مقابله با تروریسم.....
۳۴.....	گفتار اول: حفظ نظم عمومی و حقوق بشر.....
۳۵.....	گفتار دوم: پیشگیری از توسعه تروریسم.....
۳۹.....	مبحث پنجم: روش‌های مقابله با تروریسم.....
۳۹.....	گفتار اول: مبارزه نظامی در قالب دفاع مشروع.....
۴۰.....	بند اول: مشروعیت توسل به زور در نظام حقوقی بین‌المللی.....
۴۲.....	بند دوم: مشروعیت دفاع مشروع علیه گروه‌های تروریستی.....
۴۹.....	گفتار دوم: تعریف و تبیین تأمین مالی تروریسم و چالش‌های آن.....
۴۹.....	بند اول: تعریف تأمین مالی تروریسم.....
۵۱.....	بند دوم: چالش‌های نوین تأمین مالی تروریسم.....
۵۸.....	فصل دوم: مقابله با تأمین مالی تروریسم با استناد به اسناد بین‌المللی.....
۶۴.....	مبحث اول: مقابله با تأمین مالی تروریسم در پرتو معاهدات بین‌المللی.....
۶۵.....	گفتار اول: کنوانسیون‌های مرتبط با راهزنی هوایی.....
۶۸.....	گفتار دوم: کنوانسیون‌های سازمان ملل متحد.....
۷۰.....	گفتار سوم: کنوانسیون مقابله با تأمین مالی تروریسم.....
۷۳.....	گفتار چهارم: کنوانسیون بین‌المللی مقابله اقدامات تروریسم هسته‌ای.....
۷۴.....	گفتار پنجم: کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرائم سازمان یافته فراملی.....
۷۵.....	گفتار ششم: لوایح کارگروه ویژه اقدام مالی.....

۷۷	مبحث دوم: مقابله با تأمین مالی تروریسم در قطعنامه‌های سازمان ملل متحد
۷۷	گفتار اول: قطعنامه‌های مجمع عمومی در مقابله با تأمین مالی تروریسم
۷۹	گفتار دوم: اقدامات شورای امنیت سازمان ملل در مقابله با تأمین مالی تروریسم
۸۱	بند اول: اقدامات شورای امنیت در قالب صدور قطعنامه
۹۲	بند دوم: اقدامات کمیته ضد تروریسم شورای امنیت
۹۵	گفتار سوم: اقدامات شورای اقتصادی - اجتماعی در مقابله با تأمین مالی تروریسم
۹۹	گفتار چهارم: اقدامات دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد
۱۰۳	مبحث سوم: اصول حاکم بر سیاست‌های قانونی مقابله با تأمین مالی تروریسم
۱۰۴	گفتار اول: اصل رعایت استانداردهای حقوق بشری
۱۰۶	گفتار دوم: اصل جرم انگاری تأمین مالی تروریسم
۱۰۸	گفتار سوم: لزوم تعیین محدودیت بر تحقیقات مقدماتی
۱۱۱	نتیجه‌گیری بخش اول

بخش دوم: پیشگیری از تأمین مالی تروریسم در سیاست جنایی ایران و اسناد بین‌المللی

۱۲۱	فصل اول: پیشگیری از تأمین مالی تروریسم در سیاست جنایی ایران
۱۲۴	مبحث اول: پیشگیری غیرکیفری از تأمین مالی تروریسم
۱۲۹	گفتار اول: پیشگیری اجتماعی از تأمین مالی تروریسم
۱۳۱	بند اول: اقدامات آموزش محور کارکنان دولت
۱۳۲	بند دوم: نظارت بر سازمان‌های مردم نهاد
۱۳۲	بند سوم: آموزش کارکنان مؤسسات مالی و بانکی
۱۳۳	بند چهارم: اقدامات آموزش محور در مدارس
۱۳۴	گفتار دوم: پیشگیری وضعی از تأمین مالی تروریسم
۱۳۵	بند اول: اقدامات گمرکی
۱۳۷	بند دوم: اقدامات پیشگیرانه در بانک‌ها و مؤسسات مالی
۱۴۱	بند سوم: الزام به اختصاص شماره ملی
۱۴۴	بند چهارم: نظام گزارش دهی اجباری تملقات
۱۴۸	بند پنجم: کنترل هویت مشتریان
۱۴۹	مبحث دوم: پیشگیری کیفری از تأمین مالی تروریسم
۱۵۴	گفتار اول: قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم
۱۵۸	گفتار دوم: قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم
۱۵۹	گفتار سوم: قانون مبارزه با پولشویی
۱۶۶	فصل دوم: پیشگیری از تأمین مالی تروریسم در اسناد بین‌المللی
۱۶۷	مبحث اول: راهبردهای اتحادیه اروپا در مقابله با تأمین مالی تروریسم
۱۶۸	گفتار اول: اتخاذ سیاست‌های پیشگیرانه
۱۶۸	بند اول: نظارت بر مراکز حساس

پیشگفتار

مقابله و پیشگیری از تأمین مالی تروریسم امروزه یکی از سیاست‌های مهم در مبارزه علیه تروریسم محسوب می‌شود. در این میان، مقابله و پیشگیری با رویکرد کیفری ابعاد گسترده‌ای در میان دولت‌ها یافته است. بر این اساس دولت‌ها هم در بعد بین‌المللی و هم در بعد ملی اقدام به تصویب قوانینی نمودند تا ضمن جرم انگاری تأمین مالی تروریسم و تعیین مصادیق آن اقداماتی نیز به منظور پیشگیری از آن اتخاذ نمایند. سیاست‌های ملی در مقابله و پیشگیری کیفری با تأمین مالی تروریسم ضمن رعایت استانداردهای جهانی در این خصوص باید کارآمد و مؤثر نیز باشد. این سیاست‌ها در بعد بین‌المللی شامل رویکرد معاهده محور است که ضمن جرم انگاری تأمین مالی تروریسم مصادیق این جرم از جمله پولشویی را نیز مورد توجه قرار داده‌اند. همچنین سایر کنوانسیون‌ها از جمله کنوانسیون پالرمو و استانداردهای ارائه شده توسط کارگروه اقدام ویژه مالی نیز در این خصوص توانسته چارچوبی معین را به دولت‌ها در تدوین سیاست‌های پیشگیرانه در بعد بین‌المللی ارائه نماید. در این میان نقش ارکان سازمان ملل متحد در صدور قطعنامه‌های مختلف توانسته موجبات الزام دولت‌ها به تدوین و اعمال این سیاست‌ها و همچنین همکاری‌های بیشتر در این خصوص را فراهم آورد. در بعد ملی، ایران نیز در این خصوص منفعل نبوده و گام‌هایی به منظور جرم انگاری و تعیین اقدامات پیشگیرانه با رویکرد کیفری در بعد ملی برداشته است. در بعد تقنینی تصویب قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم، قانون اصلاح قانون مبارزه با پولشویی و اتخاذ دستور العمل‌هایی در این خصوص گام مهمی در شکل‌گیری این فرآیند برداشته است اما هنوز تا ایجاد ساز و کار کارآمد مبتنی بر استانداردهای بین‌المللی فاصله وجود دارد. به علاوه بهره‌گیری گروه‌های تروریستی از تکنولوژی روز مانند پول الکترونیکی و خرید از دارک نت‌ها بر چالش‌های کار افزوده و لازم است تا در سیاست‌گذاری‌ها این امر مد نظر قرار گرفته و اصلاحات قانون بر این می‌ناء صورت گیرد. لازم به ذکر است اتخاذ سیاست‌های پیشگیرانه غیر کیفری مانند اقدامات آموزش محور و توجه به دموکراسی و توسعه نیز می‌تواند در بهبود این فرآیند مؤثر باشد. در این خصوص می‌توان به اقدامات صورت گرفته توسط اتحادیه اروپا در زمینه مقابله با تأمین مالی تروریسم توجه نمود.